

2. Бім-Бад Б.М. Педагогічний енциклопедичний словник / Б.М. Бім-Бад. - М., 2002. - 528 с.
3. Каган В. И. Основы оптимизации процесса обучения в высшей школе / В. И. Каган, И. А. Сычеников. – М. : Высшаяшкола, 1987. – 144 с.
4. Кравчина О. Є. Проектування інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу [Електронний ресурс] / О. Є. Кравчина. — Режим доступу: <http://www.ime.edu.ua.net/em11/content/09koeeis.htm> — Назва з екрану
5. Мельничук І.М. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників засобами інтерактивних технологій у вищих навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / І. М. Мельничук. – Тернопіль, 2011. – 42 с.
6. Орлов Ю. М. Стимулирование побуждения к учению / Ю. М. Орлов, Н. Д. Творогов, В. И. Шкурки. – М. :И ММИ им. И. М. Сеченова, 1988. – 105 с.
7. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання. / [Андрєєв О.О., Бугайчук К.Л., Каліненко Н.О. та ін.]; За ред. Андрєєва О.О., Кухаренка В.М. – Харків.: ХНАДУ, 2013. – 212 с.
8. Соціальна педагогіка : теорія і технології : Підручник / За ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
9. Технологія розробки дистанційного курсу / [Биков В.Ю., Кухаренко В.М., Сиротенко Н.Г. та ін.]; За ред. Бикова В.Ю. та Кухаренка В.М. Київ, Міленіум, 2008. – 324 с.

УДК 616.58

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ ТА ІНШИХ НЕВІДКЛАДНИХ РОБІТ ПРИ АВАРІЯХ НА ГІДРОТЕХНІЧНИХ СПОРУДАХ

Карачок М.О., студент гр. М 5/1 маг

Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник ст. викл. Петров І.В.

Анотація

Розглянуті основні причини виникнення гідротехнічних аварій та їх наслідки, шляхи щодо запобігання таким ситуаціям та заходи захисту населення від впливу вражаючих факторів. Проаналізовано організація та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт при катастрофічному затопленні місцевості.

Annotation

Considered the main causes of hydraulic failures and their consequences, ways to prevent such situations and protection of population from exposure to damaging factors. Analyzed the organization and conduct of rescue and other emergency operations during catastrophic flooding.

Територія України, її населення на жаль, не застраховані від ризиків виникнення НС. Небезпеки техногенного і природного характеру на сьогодні спричиняють великі людські втрати і значні шкоди матеріальним цінностям. Існує велика кількість різних за характером та їх наслідками надзвичайних ситуацій. Однією з таких ситуацій, яка може статися це аварії на гідротехнічних спорудах, наприклад на греблях, дамбі. Це актуально, особливо у теперішній час, для гідротехнічних споруд, що розташовані на Дніпрі та ін. річках нашої країни. Більшість з них були побудовані ще в 50-х, 60-х роках минулого століття і за прогнозами спеціалістів знаходяться в небезпечному становищі. Прорив тільки однієї дамби, що розташована вгорі ріки Дніпро може неминуче привести до руйнування усього Дніпровського каскаду, а це в свою чергу веде за собою фатальні наслідки.

Аварії на гідротехнічних спорудах різноманітні. Найбільш небезпечні з них - гідродинамічні аварії.

Прорив гідротехнічних споруд може статися через дії сил природи (землетруси, урагани, обвали, зсуви тощо), конструктивних дефектів, порушення правил експлуатації, впливу паводків, руйнування основи греблі і т.д., а у воєнний час - як результат впливу по них засобів ураження.

У результаті прориву греблі, через промоїну у насипу греблі виходить вода, яка падає вниз і створює хвилю прориву. Ця хвиля та різке зростання обсягу води у місті падіння спричиняє швидкий підйом рівня води і створює хвилю прориву, яка розповсюджується з великою швидкістю та призводить до затоплення місцевості, а також всього того що на ній знаходиться. Основними чинниками ураження катастрофічного затоплення є: хвиля прориву (висота хвилі, швидкість руху) і тривалість затоплення.

У результаті великих гідродинамічних аварій можуть припинитися подача електроенергії, порушується телефонний зв'язок та інші елементи інфраструктури, виводитися з господарського обороту сільськогосподарські угіддя, порушується життєдіяльність населення та виробничо-економічна діяльність підприємств, втрачаються матеріальні, культурні та історичні цінності, завдається шкоди природному середовищу, в тому числі в результаті змін ландшафту, а саме жахливе, що гине велика кількість людей.

Вторинними наслідками гідродинамічних аварій є забруднення води і місцевості речовинами із зруйнованих (затоплених) сховищ промислових і сільськогосподарських підприємств, масові захворювання людей, тварин, аварії на транспортних магістралях, зсуви, обвали.

Особливо великі втрати населення і значні збитки народному господарству можуть бути заподіяні при каскадному розташуванні гідровузлів, тому що в результаті руйнування вище розміщеного гідровузла утворена хвиля буде призводити до руйнування гребель гідровузлів, розташованих нижче за течією річки.

Організація та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт (РІНР) в районах лиха і осередках ураження - одне з головних завдань цивільного захисту. За планування та організацію РІНР відповідають органи управління і сили центральних та місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів рад, підприємств, установ та організацій.

Сутність РІНР – це усунення безпосередньої загрози життю та здоров'ю людей, відновлення життєзабезпечення населення, запобігання або значне зменшення матеріальних збитків.

Організація, підготовка та проведення РІНР проводиться у кілька етапів, хоча, залежно від ситуації, що склалася, має конкретний зміст і послідовність проведення окремих заходів і може змінюватися.

Найбільш прийнятною є універсальна схема організації, підготовки та проведення РІНР.

I етап - проведення заходів щодо екстреної захисту і порятунку населення та підготовки сил і засобів цивільного захисту до проведення повномасштабних РІНР;

II етап - проведення повномасштабних рятувальних та інших невідкладних робіт у зонах НС;

III етап - ліквідації наслідків НС.

На основі даних можливої обстановки в зоні затоплення необхідно створювати угруповання сил ліквідації наслідків повені здатних: провести розвідку зони затоплення; провести порятунок постраждалого населення; організувати будівництво пунктів посадки і висадки постраждалого населення зі всіх видів транспорту; організувати відновлення автомобільних доріг і залізничних магістралей; організувати відновлення пошкоджених і будівництво нових мостів; організувати відновлення пошкоджених і будівництво нових захисних гребель; організувати відновлення комунально-енергетичних мереж і ліній зв'язку; організувати порятунок і поховання загиблої худоби.

Для цього проводиться розрахунок сил аварійно-рятувальних робіт при повенях, плануються аварійно-відновлювальні роботи.

Своєчасна евакуація - найбільш ефективна міра, що забезпечує порятунок практично всього населення. Цей захід буде мати мінімальні наслідки для життя та здоров'я людей, пов'язані головним чином з їх психічним перенапруженням. У залежності від часу приходу хвилі прориву евакуація може бути здійснена пішим порядком і з використанням транспортних засобів.

Література:

1. М.І. Стеблюк «Цивільна оборона» вид. Київ «Знання» 2010.
2. В.М. Шоботов «Цивільна оборона» Київ, 2004.
3. Андронов В.А., Рогозін А.С., Соболев О.М., Тютюник В.В., Шевченко Р.І. Природні та техногенні загрози, оцінювання небезпек. Навчальний посібник. Харків, 2011.- С. 125-140.
4. Рекомендації по вибору комплексів заходів щодо захисту населення в надзвичайних ситуаціях. - М., 1982.
5. Коронкевич Н. І., Малік Л. К., Барабанова Є. А. Катастрофічні затоплення // Бібліотечка «Військових знань» - № 10. - 1998.